

Upravištvu: Ljubljana, Klatjeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelci: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Dn 20

Za izposojnino Dn 10

Uredništvo:

Ljubljana, Klatjeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 66.

Rokopisi se ne vračajo. — Opla-
po tarifu.

Ženevska obsodba

V večeršnjem uvodniku smo opozo-
rili, kako kompliciran je od Japonske
brutalno izjavljani konflikt, ako ga gle-
damo s stališča Društva narodov in upo-
števamo vse momente, ki se mora na
nj ozirati ženevski svetovni forum.
Kljub pomislekom in kljub oviram pa je
Društvo narodov enkrat storilo odločen
korak, ki bo gotovo od vsega civilizira-
nega sveta pozdravljen s simpatijami in
veseljem: jasno in ostro je obsodilo ro-
parski japonski imperializem.

Obzirnost do Japonske, ki jo je Dru-
štvo narodov prav do zadnjih tednov
kazalo ves čas razprave o japonsko-ki-
tajskega sporu, je v svetovni javnosti
povzročila obilo nejevolje in nezaupanja
do ženevske institucije. Mesece so pre-
tekli, preden je Ženeva sklenila poslati
na lice mesta preiskovalno komisijo, ki
naj bi nepristransko ugotovila dejanski
stan in s tem omogočila končno odloči-
tev v tem opasnem sporu. Nasprotniki
Društva narodov so njegovo neodločno
držanje porajali v to, da so naglašali
slabost in nedostaten ženevskega med-
narodnega foruma, češ, da ima pogum
nastopati samo proti manjšim državam,
za nastop proti kakšni veliki pa da mu
nedostaja moralne sile, pred vsem na
materialnih sredstev, da svojim odlo-
kom izvojuje vsesplošno veljavo in po-
korsčino.

Akcie Japonske kot ene izmed usta-
noviteljic Društva narodov so s početa-
ka stale izvrstno, saj se za mandžursko
vprašanje zaradi različnih stališč se
interesov obravnavati na več načinov,
od katerih vsak ni brez tehničnih in upo-
števanih vrednih argumentov. Najbrž bi
ne bilo prišlo do tako zaostrenega raz-
merja med Društvom narodov in Japon-
sko, da si ni slednja s svojo šanghaj-
sko avanturo zapravila vseh simpatij za-
padnega sveta. Osebito se je ta izpre-
memba opazila v Franciji, ki je sprva
dopuščala Japonski vlogo »pomirjeval-
ca« na Daljnem vzhodu. Zadnje leto pa
je popolnoma razkrilo japonske imperi-
alistične namere in pod težo tega spo-
znanja tudi Ženeva ni mogla več okle-
vati. Društvo narodov se je moralo od-
ločiti za ostrejši nastop proti javnemu
kršilcu miru, ki je s svojimi bojnimi po-
hodi prelomil ne samo mednarodni pakt
devetih sil, marveč tudi pravila Društva
narodov in Kelloggov pakt o nenapada-
nju.

Ženevska obsodba krivca je končno
ovrgla očitke, da Društvo narodov ni-
ma moralnega pomena za nastop proti
Japonski, ker je vesela. Odločitev je
tem večjega pomena, ker je Japonska
neprestano naglašala, da bo v primeru
ranjo neugodnega izreka izstopila iz že-
nevske zveze narodov, kar je bila vse-
kakor močna grožnja in gotovo ni osta-
la brez učinka. Ako bo Japonska ures-
ničila svojo pretnjo, ni Društvo narodov
ničesar izgubilo na svojem pomenu, pač
pa so Japonci dokazali, da njihovo so-
delovanje v Ženevi nikoli ni bilo iskreno
in da Japonska nima moralne sile, da
bi brez užaljenega samoljublja pre-
nesla obsodbo svojega krivičnega po-
stopanja.

V smislu pravil Društva narodov ve-
ževo Japonsko še dve leti po izstopu vse
obveznosti, ki jih imajo člani ženevske
institucije, in ves ta čas ima Ženeva
polno pravico, da proti nji odredi vse
one sankcije, ki so določene za kršilce
miru. Z izstopom se tedaj Japonska ne
odtegne posledicam, ki jih je izzvala,
obtemen v Ženevi ne ugasne dožnost,
da se zavzema za krivično napadeno Ki-
tajske. Pri današnjem stanju stvari se-
veda ni misliti, da bi Društvo narodov
lahko priborilo svoji sodbi polno upo-
števanje obojenosti. Ima sicer med svo-
jimi sankcijami kot glavno sredstvo zo-
per nepokorne člane možnost proglasit-
ve gospodarskega bojkota, vendar bi bil
sličen ukrep danes brezuspešen, dokler
niso v Ženevi včlanjene vse države sve-
ta. Ako bi se bojkot pridružili še Ru-
sija in Amerika, ki nista članici ženevs-
ke mednarodne zveze, bi se Japonska z
vso pravico pritoževala, da slednjima ne
gre za prestiž Ženeve, marveč za svojo
lastno korist. Takega očitka pa Društvo
narodov ne more riskirati.

Vse jasneje se tedaj izoblikuje velika
pomankljivost ženevske organizacije, da
nima izvršne moči in izvršnih sredstev.
Japonska zadeva je dragocen
precedenčni primer, ki učinkovito pod-
pira francosko tezo, da Društvo narodov
ni popolna tvorba, ako ji manjka mo-
čnega izvršnega organa — medna-
rodne vojske, ki bi v primeru potrebe
lahko s silo privedla kršilce miru k redu
in pokorsčini. Prav iz tega spoznanja
pa izhaja francoska razorožitevna teza,
ki naglašajo potrebo varnosti, nakar je
še močnejša razorožitev. Japonski pri-
mer pa zopet dokazuje, da je mednarod-
na varnost zagotovljena samo pod za-
ščito močnega mednarodnega vojske. Vsa-
ka drugačnja rešitev bi ostala le na pa-
pirju in Društvo narodov bi se po letih
brezplodnih debat polagoma izrodilo v
brezposledno organizacijo, katere od-
ločitev in sodba nihče ne vnoštevata. Še
več: Izvedlo bi lahko le take sklepe in

Društvo narodov je obsodilo Japonsko

Z vsemi proti japonskemu glasu je glavna skupščina priznala kitajsko suverenost nad
Mandžurijo — Japonska delegacija je odšla, ni pa še prijavila izstopa Japonske iz DN

Ženeva, 24. febr. AA. Pred glasova-
njem o poročilu odbora devetnajstice,
zaradi katerega je bila sklicana izredna
skupščina Društva narodov, je kitajski
delegat dr. Ien izjavil, da bo glasoval za
poročilo odbora devetnajstice brez pri-
držkov, ker priznava sedanje pravice Ki-
tajske kot države.

Za dr. Ienom je stopil na tribuno šef
japonske delegacije Macuoka. V začet-
ku svojega govora je vnovič naglasil, da
se Kitajska ne more primerjati z nobeno
civilizirano državo, zakaj v njej vlada jo
vojna, tiranija, razbojništvo, lakota in
poplave. Glavni vzrok neredov na Dalj-
nem vzhodu so neurejene razmere na
Kitajskem, zaradi katerih najbolj trpi
Japonska kot najbližnja sosedja. Kitaj-
ska je prostrana dežela, je nadaljeval
japonski delegat, toda narod ni. Kitaj-
ska ni zmožna samo sebe braniti, zmožna
ni niti odkriti se tujih vojaških sil, ki
stojte na njenem ozemlju in v njenih
pristaniščih. Japonska gleda v bodočnost
z velikim strahom. Prizadevala si je do-
seči sodelovanje s Kitajsko, ki pa je to
odklonila in hotela vreči Japonce iz
Mandžurije, čeprav je za Japonsko živ-
ljenjskega pomena.

Japonska je vedno bila, je in bo
bratljiva miru, reda in napredka na Dalj-
nem vzhodu. To prepričanje jo sili, da
mora vztrajati na ohranitvi neodvisnosti
Manžukua. Možno je, da se je društvo
narodov v začetku spora iskreno in
vestno prizadevalo, da bi ga uredilo na
zadovoljiv način, toda dejansko je re-
zultat, da se je Kitajska vdajala krivim
namam in dobivala poguma za svoje iz-
zivalno zadržanje nasproti Japonski.

Nato je Macuoka vnovič naglasil sta-
lišče japonske delegacije glede mandžur-
skega prebivalstva. Pri analiziranju po-
ročila odbora devetnajstice je pouda-
ril, da to poročilo prizanesljivo govori
o Kitajski, dobrodejno akcijo Japonske
na Daljnem vzhodu in v Mandžuriji pa
čisto zamlčuje. Odbor devetnajstice
je obsodil narod, ki je branil vsega, kar
pomeni zakonitost in red v Pacifiku in

na Daljnem vzhodu, in se zavzel za drža-
vo, katere zaostalost je bila vzrok vojn
že celo stoletje nazaj. Tehnične komisi-
je, poslani na Kitajsko, ne morejo prav
presoditi anarhičnega značaja te dežele.
Kitajski je potrebna energična medna-
rodna kontrola v tej ali oni obliki.

Nato je Macuoka pozval kitajskega
delegata, naj še pred glasovanjem izja-
vi, ali je pripravljen sprejeti tako kon-
trolo. Izjavil je, da bo sprejetje poro-
čila zbudilo med Kitajci vtis, kakor da
so odredili sleherne odgovornosti in da
smejo brez kazni izživiti Japonsko. Če
skupščina Društva narodov sprejme po-
ročilo, ne bo s tem koristila ne Kitaj-
cem, ne Japoncem in tudi ne miru.

Nato je Macuoka kritikal nekatere
dele poročila, ki govorijo o uvedbi me-
narodne oblasti nad Mandžurijo. Vpra-
šal je, ali bi morda Zedinjene države
sprejele tako kontrolo nad okolico Pa-
namskega prekopa in Velika Britanija
nad Egiptom. Na koncu svojega govo-
ra je prosil skupščino DN, naj skuša raz-
umeti dogodke in ima pred očmi bodo-
čnost ter ne sprejme poročila odbora de-
vetnajstice.

V imenu Venezuele je izjavil delegat
Zumeta, da se vrše že nekaj let nasilna
dejanja na Daljnem vzhodu in na Dalj-
nem zapadu, kakor da ne bi bilo nikakih
pogodb. Venezuela bo glasovala za pri-
poročila odbora devetnajstice, ker se
hoče s tem izjaviti proti vsakemu po-
stopku, ki bi omogočil nasilnikom na-
daljevali nasilja.

V imenu Kanade je izjavil Riddel, da
sprejema poročilo in priporočila odbora
devetnajstice, ker vidi v njih temelje
bodočih pogajanj.

Litovski delegat Zaunius je izrazil že-
ljo, da bi sprejetje ne pomenilo sankcije
neuspeha. Svojo izjavo je zaključil z be-
sedami, da bo glasoval za poročilo in
priporočila odbora devetnajstice.

Glasovanje

Nato se je vršilo glasovanje. Za po-
ročilo in priporočila odbora devetnaj-
stice je glasovalo 42 delegatov, proti

njemu pa samo Japonska, dočim se je
Siam vzdrl glasovanja.

Po razglasitvi izida je predsednik
Hymans naglasil veliki pomen tega gla-
sovanja. Opozoril je, da se obe stranki
na podlagi določil pakta DN tri mesece
ne smeta zateči k vojni. Poudarjal je
tudi politični pomen glasovanja. Pripo-
ročila, je dejal, predstavljajo ponudbo
za sodelovanje, ki jo predlaga Društvo
narodov v enaki dobri volji obema stran-
kama. Hymans upa, da bosta to po-
nudbo obe stranki nekega dne sprejeli,
zakaj uporaba sile bi rodila samo po-
ostritev spora. Nekeč mora priti dan,
ko se bo morala ta stvar urediti po do-
ločilih mednarodnega prava. Tako ure-
ditev je človeštvu potrebna. Zastran
Društva narodov mora izjaviti, da bo
nadaljevalo svoje delo in svoje poslan-
stvo kljub nesoglasjem, da naposled za-
gotovi spravo in mir.

Izjava japonskega delegata

Nato je v popolni tišini podal šef ja-
ponske delegacije Macuoka naslednjo iz-
javo:

Japonska delegacija in japonska vlada
sprejemata z obžalovanjem in globokim
razočaranjem na znanje, da je skupšči-
na DN odobrila poročilo. Japonska je
bila član DN od njegovega začetka in
njeni delegati na mirovni konferenci v
Parizu l. 1919 so pomagali redigirati
pakt DN. Bili smo ponosni, da smo mo-
gli vzajemno z največjimi državami sve-
ta sodelovati pri eni izmed največjih člo-
veških ustanov, ki se je človeštvo kdaj
zanimalo. Naša iskrena želja, naše
veliko zadoščenje je vedno bilo sode-
lovanje z drugimi člani Društva narodov
v svrhu, ki je bila vedno človeštvu dra-
ga. Globoko obžalujemo položaj, v kate-
rega smo zašli, zakaj prepričan sem, da
vse navdaja ista misel in ista želja, da
bi videli okoli sebe trajen mir. Ta misel
in ta želja nas vodita pri vseh razmišlja-
njih in v vseh dejanjih.

Ves svet ve, da je Japonsko politiko
vodila iskrena želja, da ohrani mir na
Daljnem vzhodu in s tem pomaga za
ohranitev miru na vsem svetu, toda Ja-

panski ni bilo mogoče pristati na poro-
čilo, zakaj njegova priporočila ne mo-
rejo jamčiti miru na Daljnem vzhodu.
Japonska vlada je zato prisiljena skle-
pati, da imajo Japonska in drugi člani
DN različne nazore o sredstvih, ki naj
ohranijo mir na Daljnem vzhodu. Ja-
ponska vlada mora ugotoviti, da je na
skrajni meji svojega prizadevanja za
sodelovanje z Društvom narodov, v kolik-
or gre za kitajsko-japonske probleme.
Vkljub temu se japonska vlada ne bo
nič manj prizadevala, da ohrani mir na
Daljnem vzhodu in da ohrani in še bolj
sklene dosedanje dobro in iskreno raz-
merje z drugimi vesilami.

Ni mi treba posebej poudariti, da pre-
veva japonsko vlado slej ko prej ista
želja, da prispeva s svojimi močmi k
blaginji človeštva. Zato bo tudi v bodo-
če vodila iskreno politiko sodelovanja
pri delu za vesoljni mir.

Odhod japonske delegacije

Ko je Macuoka končal, je na čelu ja-
ponske delegacije ostentativno zapustil
skupščinsko dvorano. Predsednik je nato
sejo zaključil in sklical prihodnjo za
popoldne ob 17. uri.

V japonskih krogih podčrtavajo, da
Macuoka ni javno napovedal izstopa Ja-
ponske iz DN. S tem, da je japonska de-
legacija ostentativno zapustila dvorano,
je hotela samo demonstrirati. Poli-
tične posledice tega glasovanja bo pa iz-
vajala šele tokijska vlada.

Ženeva, 24. febr. g. Splošno pričako-
vana prijava izstopa Japonske iz Dru-
štva narodov je izostala. To presene-
čenje se označuje kot najvažnejši dogo-
dek današnjega dne v Ženevi. Obtemen
zagotavljajo, da izjava Macuoke ni še
zadnja beseda japonske vlade, ker Ja-
ponska iz taktičnih vzrokov še čaka za
izstopom glede na nadaljnji razvoj na
Daljnem vzhodu.

Tokio, 24. febr. AA. V političnih kro-
gih sodijo, da bo japonska delegacija še
nadalje sodelovala v razorožitveni kon-
ferenci, čeprav je zapustila Društvo na-
rodov.

Seja Narodne skupščine

Novi društveni in zborovalni zakon je bil sprejet
v načelu in podrobnosti

Beograd, 24. februarja. p. Narodna skup-
ščina je imela danes sejo popoldne in po-
poldne. Na dopoldanski seji sta bila konsti-
tuirana odbor za proučitev zakonskega pre-
dloga za pobijanje spolnih bolezni, ki mu
predseduje poslanec Filip Lazarevič, ter od-
bor za proučitev konvencije med našo drža-
vo in Avstrijo o zrakoplovstvu, ki mu na-
čeluje poslanec Svetislav Hodžera.

Nato je skupščina prešla na dnevni red, v
razpravo o načrtu novega zakona za zboro-
vanja in društva.
Narodni poslanec Ferdo Šeg je hotel po-
jasniti svoj večeršnji medklic, da bi duhov-
niki ne smeli biti občinski predstavniki. Po-
udarjal je, da so ga do tega naziranja pri-
pravile žalostne izkušnje. Navedel je pri-
mer, ko je bil duhovnik predsednik občine,
zaradi česar je prišlo do prelivanja krvi in so
tudi mnogi kmetje izstopili iz katoliške cerk-
ve. Poznal je tudi župnika, ki se je, poleg
svojih rednih poslov, bavil tudi z dobavami
prašičev in živine. Zato je neki zagrebški
mesar, znan šaljivce, odšel k nadškofu dr.
Bauerju ter ga naprosil, na tudi njemu da
župniko, kajti, če more župnik dobavljati pra-
šiče, bi bil lahko tudi mesar za župnika.

Poslanec dr. Oton Gavranč je izjavil,
da je prejel veliko število pism, v katerih
se mu izreka zahvala, ker je predložil v Na-
rodni skupščini zakonski predlog za izgon je-
zuotov. Naglašal je, da je katoliška vera ne-
kaj drugega, kakor pa so jezuiti, in da ni
tudi, da je proti katoliški veri, kdor je pro-
ti jezuitom. Najboljši dokaz za to je dejstvo,
da je svojočasno papež Klement razpustil je-
zuitski red, češ, da je nevaren za ves svet
in tudi za katoliško vero in cerkev. Poslanec
dr. Ljudevit Auer je branil zakonski načrt.
Poslanec dr. Vošnjak je polemiziral s fe-
deralisti iz Mažurančeve skupine.

Proti zakonskemu predlogu je govoril po-
slanec dr. Milan Metikoš, poudarjajoč naj
Narodna skupščina izlazuje zakonski načrt,
ki bo popolnoma zajamčil državno in narod-
no edinstvo, ker se boji, da bi sedanji za-

ukrepe, ki so vseh in koristni mogočnim
državam in imajo zato za seboj njihovo
oboroženo silo.

Na tak način bi bila izigrana najple-
menitejša misel človeštva, do katere so
se narodi povzpeli po grozovitih trpljen-
ju svetovne vojne. V dobrem desetletju
svojega obstoja si je Društvo narodov
ustvarilo mogočno pozicijo in to deset-
letje je storilo za sporazum med narodi
več nego vse dosedanje razvojne dobe,
zato bi bila neprecenljiva škoda za člo-
veštvo, ako bi ta institucija ostala brez
take učinkovite izpolnitve, kakršna je
je ustanovitev mednarodne vojske kot
eksekutivnega organa Društva narodov.

konkoni načrt omogočil raznim federalistič-
nim, plemenskim in verskim strankam zo-
petno kandidiranje pri volitvah. Govornik je
opozarjal na postopanje jezuitov. Za nedeljo
so napovedali veliko zborovanje vseh jezi-
tov in njihovih sotrudnikov iz naše kraljevi-
ne v Zagrebu v tamošnji največji dvorani
Zagrebačkega zbora. Opozorjamo na dejstvo,
da se utednejo pojaviti na političnem terezu
ne pod krinko klerikalno-jugoslovenske
stranke, nego pod videzom raznih Pavličev
in tovarišev. Utegne se pripetiti, da nasto-
pi tudi reakcija iz pravoslavnih krogov, pa
boste videli, kako bo to izgledalo. Posl. Me-
tikoš je končno zahteval energične ukrepe
v smislu narodnega in državnega edinstva in
izjavil, da bo glasoval proti zakonu.

Prav tako so govorili proti zakonskemu
načrtu Miloš Dragović, dr. Živojin Lu-
kić, Stepan Babić in Dragutin Perko.
Po govoru dr. Stepana Kralja o nemških
manjšinah je bila seja ob 13. prekinjena.
Na popoldanski seji so govorili narodni po-
slanci Mihajlovič, dr. Davidović, Svetislav
Hodžera, dr. Nikola Kešeljevič, Milan Mar-
ković, dr. Žika Perić, na koncu pa je repli-
ciral notranji minister Živojin Lazić. Zakon-
ski načrt je bil sprejet v načelu z 218 proti
30 glasovom.

Pri definitivnem glasovanju je bil zakon-
ski načrt sprejet s 175 glasovi proti 9 in po-
slan nato senatu.

S 164 glasovi je bil odobren tudi zakon-
ski načrt o ustanovitvi treh novih srezov v
vrbskih banovini.

Prihodnja seja bo jutri ob 10. popoldne v
dnevni redom: Poročilo imunitetnega od-
bora.

Huda zima v Italiji

Milan, 24. februarja. g. Severno in sred-
njo Italijo je prizadela prava zimska kata-
strofa, kakršne še ni bilo v zadnjih dveh le-
tih. Močan ciklon s snežnimi zameti je po-
polnoma izpremenil sliko severnih itali-
janskih mest. V Bologni je zapadlo na ne-
katerih mestih nad meter snega. Velike
množice delavcev so zaposlene, da odstra-
nijo sneg. Visok sneg je deloma povzročil
ukinitve cestnega prometa.

Trgovinska pogajanja z Nemčijo

Berlin, 24. februarja. Po informacijah
lista »Börsenzeitung« bo prispela ob kon-
cu tedna v Berlin jugoslovenska diploma-
tska delegacija, ki se bo z zastopniki nem-
ške vlade pogajala o zaključitvi začasnega
trgovinskega sporazuma, ki bo veljal od
5. marca, ko poteče sedanja jugoslovensko-
nemška trgovinska pogodba, do zaključit-
ve nove definitivne trgovinske pogodbe.

Hirtenberška afera se vleče dalje

Odmevi odpusta generalnega direktorja avstrijskih
železnic — Avstrijci obtožujejo Italijane in Madžare,
da so jih hoteli izigrati

Dunaj, 24. febr. d. Avstrijski listi se ob-
širno bavijo z afero generalnega direktorja
zveznih železnic dr. Seefehnerja, ki je po-
nudi socialno-demokratskemu poslancu
Königju, voditelju avstrijskega železničar-
skega sindikata, podkupnino 150.000 šil-
ingov, ako bi poskrbel, da bi se moglo hir-
tenberško orožje, poslano iz Italije, vtiho-
tapiti na Madžarsko na ta način, da bi že-
lezničarji poslali vagon z orožjem v Šo-
pronj, kjer bi se iztovorili, nato pa zopet
plombirali ter poslali kot polni nazaj v Ita-
lijo, kakor je obljubila avstrijska vlada.

Neue Freie Presse, ki prinaša o tej za-
davi kakor tudi drugi listi daljši uvodnik,
pravi, da si mentalitete dr. Seefehnerja ni-
kakor ne more raztolmačiti, ker gre za člo-
veka, ki je znan po svoji strokovni sposo-
bnosti. Že njegov oče je bil direktor madžar-
skih državnih železnic, dočim je dr. Seefeh-
ner zasebni docent na tehnični visoki šoli
v Dresdenu in tudi profesor na dunajski
tehnični. Znan je tudi kot strokovnjak na
področju elektrike in je naravnost čudno,
kako je mogel priti na to misel. Pri tem je
treba tudi pomisliti, da ve vsak železniški
funkcionar, kdo je poslanec König in ko-
lik ugled uživa. Celo nasprotniki strokov-
nih organizacij so priznali, da popolnoma
obvlada gradivo in da zasluži zaradi svoje
razsodnosti in spretnosti priznanje. In prav
temu Königju so ponudili 150.000 šilingov
za njegovo svobodno strokovno organizaci-
jo, da bi pregovoril svoje ljudi k izdajstvu
in naprati delavce za pomočnike pri me-
narodni komediji Obtemen pomenja ta na-
črt najhujši atentat proti avstrijski vladi.
Ker bi jo mogla njegova izvedba spraviti
pred vsem svetom v silno kočljiv položaj,
češ, da je prelomila svojo slovesno dano
besedo. List izraža zadoščenje, ker se je ta
nakana preprečila, ter ugotavlja obtemen,
da predstavlja najžalostnejše poglavje hirte-
berške afe.

Socialno-demokratski posl. dr. Deutsch
je v parlamentu načel vprašanje odstavle-
nega generalnega ravnatelja avstrijskih že-
leznic Seefehnerja, za katerega zahteva
kazensko preiskavo zaradi zlorabe službe-
nih dolžnosti odnosno zaradi prevare. Obtemen
naj se izvrši kazenska preiskava tudi
proti osebam, ki so bile gnotno zainteresi-
rane v hirtenberški aferi. In sicer v prvi
vrsti proti glavnemu ravnatelju hirtenber-
ške tovarne za orožje Mandlu, pa tudi pro-
ti voditelju heimwehrovcev knezu Starhem-
bergu.

Budimpešta, 24. februarja d. Madžarski
dopisni urad demantira pooblaščen s pri-
stojnega mesta, da bi madžarska vlada kaj
vedela o načrtu generalnega direktorja
avstrijskih železnic dr. Seefehnerja za pre-
voz hirtenberškega orožja na Madžarsko.

Angleške ugotovitve

London, 24. februarja g. »Daily Herald«
javlja, da so se takoj, ko se je doznelo o
hirtenberški aferi, sestali v Rimu knez
Starhemberg, generalni direktor hirtenber-
ške tovarne Mandel in nekaj italijanskih
funkcionarjev k posvetovanju, kako bi se
na vsak način omogočil nadaljnji transport
orožja na Madžarsko. Italijanski zastopni-
ki so pri tej priliki izjavili, da so priprav-
ljeni sprejeti prazne vagonne, obtemen pa iz-
dati uradne carinske certifikate, v kate-
rih bi se potrdila vrnitev orožja v Italijo.

»Times« hvali francosko in britsko vi-
do, češ, da se jima je posrečilo z diplo-
matsko intervencijo odpraviti vznemirje-
nje, ki je nastalo zaradi kršitve mirovnih
pogodb. Na koncu pravi, da se hirtenber-
ška afera še ne more smatrati za končano.
Angleški parlamentarni krogi so se po
hirtenberški aferi začeli živo zanimati tu-
di za dobavljanje italijanskih letal Ma-
džarski. Tako je poslanec Mandel zapra-
sil zunanjega ministra sira Johna Simona,
naj odgovori v parlamentu, kakšno stali-
šče namerava zavzeti vlada v tem vpra-
šanju. John Simon mu je pismeno odgo-
voril: »Opozorilo so me na pisanje tujih li-
stov o tej aferi z letali, ker pa je o njej
izšel poluradni demant madžarske vlade,
mislim, da ni treba, da bi britska vlada
moralna zastran tega kaj posebnega ukre-
niti.«

Interpelacija v francoskem parlamentu

Pariz, 24. februarja g. Poslanec Guer-
nut je v parlamentu vložil interpelacijo, v
kateri zahteva od vlade pojasnilo, kako se
je likvidirala hirtenberška afera in katere
ukrepe namerava vlada izvesti, da se bo
tudi v bodoče zajamčilo spoštovanje po-
godb.

V »Populaire« piše Paul Fort o hirte-
berški tihotapski aferi: Sklep, ki se iz-
javljati iz hirtenberške afe, in zdravilo
proti vsem podobnim aferam je ukinitve
svobodnega izdelovanja in svobodne pro-
daje orožja. Tr so francoski radikali že
imeli v svojem volilnem programu, pa so
pozneje črtali iz vladnega programa.

Posredovanje med Kolumbijo in Perujem

Pariz, 24. februarja. AA. Iz Santiaga po-
ročajo, da sta perujska in kolumbijska vla-
da pristali na predlog o posredovanju čilске
in argentinske vlade za mirno ureditev
spornih vprašanj.

